

Sygn. akt XXIII Ga 1437/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Renata Puchalska (spr.)
Sędziowie:	SO Alicja Dziekańska SO Paweł Kieta
Protokolant:	st.sekr.sądowy Magdalena Cyran

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą**

w P.

przeciwko **Towarzystwu (...) spółce akcyjnej**

w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 17 maja 2016 r., sygn. akt XVI GC 392/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że obniża zasądzoną tam kwotę do 834,12zł (osiemset trzydzieści cztery złote dwanaście groszy) wraz z odsetkami oraz w pkt III i ustala, że powód ponosi koszty procesu w 83%, a pozwany w 17%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie;

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 737,00 zł (siedemset trzydzieści siedem złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Paweł Kieta SSO Renata Puchalska SSO Alicja Dziekańska

XXIII Ga 1437/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 stycznia 2014 r. powód (...) sp. z o.o. w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 4.836,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powodowa spółka wskazała, że w ramach niniejszego postępowania dochodzi zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego, które to koszty pozwany, jako ubezpieczyciel sprawcy szkody komunikacyjnej zaistniałej w dniu 19 czerwca 2013 r., powinien zapłacić osobie poszkodowanej w ramach odszkodowania. Jednocześnie poszkodowany dokonał na rzecz powoda cesji przysługującej mu względem pozwanego wierzytelności odszkodowawczej.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty powód wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu sprzeciwu ubezpieczyciel wskazał, iż nie kwestionuje swojej odpowiedzialności za skutki kolizji z dnia 19 czerwca 2013 r. Pozwany podniósł, iż wypłacona przez niego powodowi w toku postępowania likwidacyjnego kwota w wysokości 1.853,60 zł w pełni rekompensuje szkodę powstałą wskutek poniesienia przez poszkodowanego niezbędnych kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku z kolizją z dnia 19 czerwca 2013 r. Pozwany zarzucił nadto rażące zawyżenie stawki czynszu najmu przez powoda, wydłużenie czasu naprawy uszkodzonego pojazdu ponad czas konieczny do jego naprawy oraz naruszenie przez poszkodowanego obowiązku minimalizacji szkody.

Wyrokiem z 17 maja 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3 569,40 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od kwoty 3 569,40 zł od dnia 17 października 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddalił oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 153,14 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach stanu faktycznego i jego ocenie prawnej.

W dniu 19 czerwca 2013 r., doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został samochód marki A. (...), należący do (...) J. i spółka” sp. j. w T.. Sprawcą kolizji był M. T., kierujący pojazdem marki D. (...), który w chwili zdarzenia legitymował się umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) zawartą z (...) S.A.

Uszkodzony pojazd został przyjęty do serwisu naprawczego w dniu 3 lipca 2013 r. Naprawa pojazdu została przeprowadzona w dniach od 3 lipca 2013 r. do dnia 8 sierpnia 2013 r. W dniu 8 sierpnia 2013 r. nastąpiło wydanie pojazdu poszkodowanemu.

W dniu 3 lipca 2013 r. (...) J. i spółka” sp. j. w T., reprezentowana przez M. J., jako najemca zawarła z (...) sp. z o.o. w P., reprezentowaną przez A. K., jako wynajmującym, umowę najmu pojazdu zastępczego marki M. (...). Poszkodowany zobowiązał się zapłacić wynajmującemu czynsz w wysokości wynikającej z cennika (...), przy czym dokładna wysokość czynszu miała zostać ustalona w dniu zwrotu pojazdu (§ IV.1 umowy). Wynajmujący wynajął najemcy auto zastępcze na czas naprawy uszkodzonego pojazdu najemcy, jednak nie dłuższy niż 30 dni kalendarzowych (§ III.1 umowy). M. J. zapoznał się z cennikiem obowiązującym w (...) sp. z o.o. w P. i zaakceptował go, co potwierdził swoim podpisem na dokumencie cennika. Cennik określa ceny najmu za poszczególne okresy najmu. M. J. oświadczył również, iż (...) J. i spółka” sp. j. w T. jest płatnikiem podatku VAT. Również 3 lipca 2013 r. (...) J. i spółka” sp. j. w T. reprezentowana przez M. J., zawarła z (...) sp. z o.o. w P., reprezentowaną przez A. K., umowę przelewu wierzytelności wynikającej z prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 czerwca 2013 r., za którą odpowiedzialność z tytułu OC sprawcy ponosi (...) S.A. W dniu 2 sierpnia 2013 r. (...) J. i spółka” sp. j. w T. zawarła z (...) sp. z o.o. w P. aneks do umowy najmu (...) nr (...) z dnia 3 lipca 2013 r. Aneksiem tym zamieniono § III.1 umowy najmu, który otrzymał następujące brzmienie: „Wynajmujący wynajmuje Najemcy auto zastępcze na czas naprawy uszkodzonego pojazdu Najemcy, jednak nie dłużej niż na okres 36 dni kalendarzowych, z zastrzeżeniem § III.2 i § III.3”

Poszkodowana spółka korzystała z pojazdu zastępczego w okresie od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia 8 sierpnia 2013 r.

W dniu 30 sierpnia 2013 r. (...) sp. z o.o. w P. wystawił na rzecz poszkodowanego (...) J. i spółka” sp. j. z siedzibą w T. fakturę VAT na kwotę 6.690,00 zł netto za 36 dni najmu, tj. za okres od dnia 3 lipca 2013 r. do dnia 8 sierpnia 2013 r. ze wskazaniem jednostkowej stawki za dzień najmu w wysokości 187,00 zł netto za pierwsze 30 dni najmu oraz 180,00 zł za kolejne 6 dni najmu.

Pismem datowanym na dzień 10 września 2013 r. (...) sp. z o.o. poinformował (...) S.A., iż na mocy umowy cesji wierzytelności zawartej z poszkodowanym nabył od poszkodowanego wierzytelność w postaci prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz wezwał (...) S.A. do pokrycia kosztów najmu auta zastępczego w wysokości 6.690,00 zł.

Pismem datowanym na dzień 24 września 2013 r. (...) S.A. poinformował powoda (...) sp. z o.o. o przyznaniu odszkodowania w kwocie 1.853,60 zł.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych odpisów dokumentów załączonych do akt, pisemne opinie biegłego oraz zeznaniach świadka M. J..

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie strony powodowej uznać należy za uzasadnione w części tj. co do kwoty 3.569,40 zł.

Sąd dokonując ustalenia niezbędnego czasu na przeprowadzenia czynności naprawczych oparł się na pisemnych opiniach biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i motoryzacji. W ocenie biegłego naprawa winna trwać 11 dni roboczych, a więc powinna zakończyć się w dniu 30 lipca 2013 r. Wydanie pojazdu powinno natomiast nastąpić najpóźniej w dniu 31 lipca 2013 r. Zdaniem biegłego brak jest zatem uzasadnienia dla przestoju pojazdu w serwisie po tym dniu. W podsumowaniu opinii biegły wskazał, iż czas niezbędny na ustalenie zakresu naprawy i jej wykonanie, przy uwzględnieniu realiów procesu likwidacji szkody wynosił 29 dni.

Biegły odniósł się również do kwestionowanej przez pozwanego stawki czynszu najmu pojazdu zastępczego zastosowaną przez powoda. Biegły w swojej opinii podstawowej wskazał, że stawki czynszu najmu pojazdu klasy równorzędnej dla pojazdu najętego przez poszkodowaną w miejscu i czasie najmu zawierały się w przedziale od 159,00 do 280,00 zł netto za dobę najmu. Stawka zastosowana przez powoda mieściła się zatem w granicach stawek występujących na rynku. Sąd uznał opinię biegłego sądowego za rzetelną i prawidłową w całości.

Elementem spornym w ramach niniejszego postępowania była również okoliczność przyczynienia się poszkodowanej spółki do zwiększenia wysokości szkody, albowiem pozwany zarzucił, iż poszkodowana miała możliwość wypożyczenia pojazdu zastępczego po znacznie niższych stawkach w wypożyczalni współpracującej z pozwanym.

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszym stanie faktycznym pozwana nie naruszyła obowiązku minimalizacji szkody. Poszkodowana wynajęła bowiem pojazd po stawkach rynkowych.

W konsekwencji Sąd uznał za zasadne żądanie pozwu w zakresie kosztów czynszu za 29 dni najmu po stawce 187,00 zł netto (tj. co do kwoty 5.423,00). Pozwany jeszcze w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz powoda odszkodowanie w kwocie 1.853,60 zł. Mając na względzie Sąd uznał powództwo za uzasadnione jedynie co do kwoty 3.569,40 zł (5.423,00 - 1.853,60).

W zakresie kosztów procesu znalazł zastosowanie art. 100 k.p.c.,

Apelację od przedmiotowego orzeczenia wniósł pozwany zaskarżając je w pkt I i III. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 361 §1 k.c. w zw. z art. 362 k.c. oraz art. 354 §2 k.c. przez niezasadne przyjęcie jakoby w niniejszej sprawie wierzyciel (ubezpieczony) prawidłowo wywiązał się z obowiązku współpracy z dłużnikiem (pozwanym ubezpieczycielem) w kwestii minimalizacji szkody będącej następstwem zdarzenia drogowego z dnia 19 czerwca 2013 roku i pominięcie przyczynienia się wierzyciela do

powiększenia kosztów najmu pojazdu zastępczego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przyjęcia jakoby dochodzone roszczenie stanowiło normalne następstwo wyrządzonej szkody.

Mając powyższe na uwadze wniósł o zmianę zaskarżanego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez orzeczenie w pkt. I wyroku jak następuje: zasądza od pozwanego Towarzystwo (...) spółka akcyjna w W. na rzecz powoda (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 834,12 zł (osiemset trzydzieści cztery złote dwanaście groszy) wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od kwoty 834,12 zł od dnia 17 października 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie do dnia zapłaty.

Ponadto wniósł o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania w całości, w tym kosztów zastępstwa procesowego w pierwszej i drugiej instancji, wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

Zarzuty pozwanego dotyczące naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 362 k.c. oraz art. 354 § 2 k.c. w aspekcie nie wywiązania się poszkodowanego z obowiązku współpracy w dłużnikiem (ubezpieczycielem) w kwestii minimalizacji szkody zasługują na uwzględnienie.

W konsekwencji naruszenia przedmiotowych norm prawnych, Sąd Rejonowy dokonał nieprawidłowych ustaleń w zakresie stawki czynszu za najem pojazdu zastępczego, tym samym wysokości należnego powódce odszkodowania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że uzasadniony czas naprawy pojazdu uszkodzonego wynosił 29 dni. Sąd Rejonowy wskazał, opierając się na wnioskach biegłego, że poszkodowany wynajął pojazd po stawkach rynkowych, zatem nie można uznać, że naruszył obowiązek współdziałania z dłużnikiem w zakresie minimalizacji szkody. W ocenie Sądu Rejonowego tylko wówczas, gdy wierzyciel świadomie zawiąza koszty najmu można mówić o naruszeniu obowiązku wynikającego z art. 354 § 2 k.c.

Stanowisko Sądu Rejonowego w okolicznościach faktycznych tej konkretnej sprawy nie jest słuszne.

Należy wskazać w pierwszej kolejności, że powód nie kwestionował okoliczności faktycznych związanych z faktem przedstawienia poszkodowanemu skonkretyzowanej oferty wynajęcia pojazdu zastępczego przez pozwanego. Nadto poza sporem pozostawał fakt, iż poszkodowany nie miał żadnych zastrzeżeń, co do warunków przedmiotowej oferty najmu pojazdu zastępczego proponowanego przez ubezpieczyciela. Jednak z oferty nie korzystał, wynajmując pojazd zastępczy u powoda. W ocenie Sądu Okręgowego postawa i zachowanie poszkodowanego, który w sposób arbitralny odmówił propozycji pozwanego, nie zasługuje na akceptację. Jeżeli bowiem miał on przedstawioną rzetelną i skonkretyzowaną ofertę wynajmu pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela, do którego kierowane jest roszczenie odszkodowawcze, ofertę natychmiastową na warunkach, które w żaden sposób nie zostały przez poszkodowane zakwestionowane, to automatyczne odrzucenie takiej oferty skutkować musi postawieniem wierzycielowi naruszenia obowiązku wynikającego z art. 354 § 2 k.c. w konsekwencji przyczynienie się do zwiększenia rozmiarów szkody. Owszem rację ma Sąd Rejonowy, że poszkodowany nie jest zobligowany do poszukiwania oferty taniej i nie musi korzystać z zaoferowanego przez ubezpieczyciela pojazdu, jeśli wykaże, że wynajął pojazd po stawkach rynkowych, niemniej w sytuacji, która miała miejsce w niniejszej sprawie w przypadku konkretnej i natychmiastowej oferty ubezpieczyciela na warunkach niezakwestionowanych przez poszkodowanego – wynajem pojazdu z pominięciem pozwanego winno odbywać się po stawce, która proponowana była przez tego ostatniego. W przeciwnym wypadku obowiązek nałożony przez ustawodawcę na wierzyciela w art. 354 § 2 k.c. pozostawałby fikcją.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 826 k.c. w razie zajścia wypadku, ubezpieczający zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzi, lub zmniejszenia jej rozmiarów, wobec powyższego norma ta nakłada na ubezpieczyciela obowiązek takiego zachowania by

zaistniała szkodę, przy pomocy wszelkich środków, zmniejszyć. Z tą powinnością ubezpieczającego skorelowany jest obowiązek poszkodowanego wynikający z art. 354 § 2 k.c. Pozwany wywiązał się z tego obowiązku, przedstawiając poszkodowanemu gotową i skonkretyzowaną ofertę wynajmu pojazdu zastępczego, na korzystnych warunkach. Tymczasem poszkodowany z oferty nie skorzystał, winien zatem mieć świadomość, że skorzystanie z oferty powoda za stawkę dużo wyższą, niż proponowana przez pozwanego, przeczy regule współdziałania stron przy wykonywaniu zobowiązania i minimalizacji szkody. Wobec powyższego uznać należy w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, że wynajęcie pojazdu zastępczego po stawce wyższej niż proponowana przez podmiot współpracujący z ubezpieczycielem, stanowiło bezpośrednie przyczynienie się do powiększenia rozmiarów szkody. Co za tym idzie roszczenie odszkodowawcze w tym zakresie nie zasługuje na ochronę i uwzględnienie.

Tym samym całkowity koszt wynajmu pojazdu zastępczego przez okres 29 dni wyniósł 2.687,72 zł (29 × 92,68 zł). Biorąc pod uwagę, że pozwany przed wniesieniem pozwu wypłacił poszkodowanemu kwotę 1853 zł, do zapłaty pozostaje kwota wynosząca 834,12 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok.

Zmiany w zakresie rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu implikują również zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. pkt II zaskarżonego wyroku. Sąd ustalił, że powód ponosi koszty procesu w 83 % a pozwany w 17 %, a szczegółowe ich wyliczenie pozostawił referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł również na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda.

SSO Alicja Dziekańska SSO Renata Puchalska SSO Paweł Kieta